

Performance Evaluation of Welded Moment Frame with Reduced Beam Section and Stiffener

Research Article Mohammad-Amin Jalali¹, Amin Rafiee² DOI: 10.22067/jfcei.2023.82042.1224

1. Introduction

One of the common seismic load carrying systems for buildings is steel moment resisting frame. It usually shows high ductility subject to earthquake loads. After 1994's Northridge earthquake, the engineers learned that the traditional beam-to-column connections may severely be damaged. This damage may mostly happen in the completejoint-penetration type of welded connections.

In order to correct the seismic behavior and performance of these connections, the improvement in the quality of the welding process is firstly suggested by the researchers, and after many sophisticated studies, Reduced-Beam-Section (RBS) connections was proposed. In this way, the connections are modified by reducing the beam section. Thereby, a reliable area for energy dissipation is provided with the structure. The studies also showed that by using RBS connections, the plastic hinge is transferred from the panel zone to the beam section. Thereby, the hinge is formed in a place far enough from the column face.

In addition to the strategy of reducing the beam flange in RBS connections, another alternative for preventing catastrophic structural collapse induced by connection failures is using Reduced-Web-Section (RWS) connections. In a RWS connection, the seismic behavior and performance of the connection is modified by reducing beam's web section, instead of its flange.

This study explored the impacts of the elliptical web reductions (RWS-E) and radial flange reductions (RBS-R) and also the impacts of using stiffeners on the performance and behavior of beam, connection, and steel moment RBS and RWS frames.

2. Finite-Element model

Using nonlinear Finite-Elements (FE) model and 3D elements in ABAQUS software, we carry out the nonlinear-static analyses of the frames subjected to cyclic loadings and check Von-Mises criterion. To this end, a benchmark experimental test is adopted from the recent literature, and by comparing its results with the results of the numerical model of this study, the FE model is verified. Figure 1 shows the FE model, its loading, and boundary conditions. In this model, Shell element of S4R (3D-8Node) is used. Moreover, the boundary condition, in the three ends, is as follows: (1) $U_x = U_{Ry} = U_{Rz} = 0$; (2) $U_x = U_y = U_z = U_{Ry} = U_{Rz} = 0$; and, (3) $U_x = U_z = U_{Ry} = U_{Rz} = 0$.

Figure 1. FE model, loading, and boundary conditions

The loadings of FE model are performed according to the AISC 341 as shown in Figure 2, in which, the drift angle was plotted versus the number of loading cycles.

Figure 3. The deformation and stress distribution results

^{*}Manuscript received, April 2, 2023, Revised, May 13, 2023, Accepted, June 26, 2023 .

¹. MSc student, Department of Civil Engineering, University of Maragheh, Maragheh, Iran.

². Corresponding author. Assistant Professor, Department of Civil Engineering, University of Maragheh, Maragheh, Iran. **Email**: <u>a.rafiee@maragheh.ac.ir</u>

Figure 4. The cyclic moment-rotation curve results

As Figure 3 shows, the deformation and stress distribution in both experimental and numerical models are the same. Moreover, Figure 4 shows that the cyclic moment-rotation curves of both models correspond.

3. The stiffener's effects on the RWS-E connections

To study the impacts of using stiffener on the cyclic performance of RWS-E connections, four models are considered according to Table 1.

Table 1. RWS-E connection models					
Madal	Reduct	ion value	Stiffener's		
Model	а	b	h	(<i>mm</i>)	
RWS-E	240	480	240	-	
RWS-E-St5	240	480	240	5	
RWS-E-St8	240	480	240	8	
RWS-E-St10	240	480	240	10	

Figure 5 shows the place of the installation of the stiffeners. These elliptical stiffeners have a width of 2.5 *cm* in each side of the beam's web. Moreover, the stress distribution at the final step of the loading is shown in Figure 6 for the four models.

Figure 6.Stress distribution at final loading step(connections)

4. Cyclic performance of frames with reduced connections The cyclic performance of the frames with reduced connections is studied using four models as described in Table 2. For these models, Figure 7 shows the Von-Mises stress distribution at the final step of the loading.

Table 2. Frame models with reduced connections

	Re	Stiffener's				
Model -	a	b	h	4c	(<i>mm</i>)	
F-FBS	-	-	-	-	-	
F-RBS-R	240	480	-	240	-	
F-RWS-E	240	480	240	-	-	
F-RWS-E-St5	240	480	240	-	5	

Figure 7. Stress distribution at final loading step (frames)

5. Conclusion

Based on the analytical results, following conclusions are drawn:

1. In the beam with no reductions, maximum stresses and strains occur in the web. By reducing the web section of the beam, maximum stresses and strains are transferred to the location of the reduced section;

2. The ratio of maximum strength to the strength at the final step of loading, and also, the value of dissipated energy, show that, in comparison with the connections with radial-shaped reductions, the connections with elliptical-shaped reductions have less strength degradation and more ductility;

3. The RWS-E connection dissipates 15% more energy compared to the RBS-R connection. This shows the higher ductility of RWS-E connection;

4. The frame with RBS-R connection shows less shear capacity compared to other investigated frames.

https://civil-ferdowsi.um.ac.ir/

ارزیابی عملکرد قاب خمشی جوشی با مقطع تیر کاهشیافته و سخت کننده*

مقاله پژوهشی

محمدامین جلالی^(۱) امین رفیعی^(۲) DOI: 10.22067/jfcei.2023.82042.1224

چکید در این پژوهش، تأثیر برش های بیضوی در جان و شعاعی در بال و نیز سخت کننده، بر رفتار تیر، اتصال و قاب خم شی فولادی مطالعه، می شود. با روش اجزاء محدود و المان های سه بعدی در ABAQUS تحلیل های استاتیکی غیر خطی قاب تحت بارگذاری چر خمای از جام و از مع یار شک ست ا فون-م یزز استفاده می شود. نتایج نشان می دهد در تیر بادون مقطع کاهش یافته بیشینه تنش ها و کرنش ها در جان تیر رخ می دهد و با ایجاد برش در جان، بی شینه تنش ها و کرنش ها به محل مقطع تیر کاهش یافته انتقال می یابد. نسبت مقاومت بیشینه به مقاومت در گام نهایی بارگذاری و نیز میزان انرژی مستهلک شده از می ه دهد، در مقایسه با اتصال با برش شعاعی، اتصال با برش بیضوی تنزل مقاومت کمتر و شکل پذیری بیشتری دارد.

واژدهای کلیدی تیر مقطع کاهش یافته، سخت کننده، بارگذاری چرخهای، روش اجزاء محدود غیرخطی.

Performance Evaluation of Welded Moment Frame with Reduced Beam Section and Stiffener

Mohammad-Amin Jalali

Amin Rafiee

Abstract In this research, the effect of the elliptical web reduction and radial flange reduction and also the stiffener, on the behavior of beam, connection and steel moment frame is studied. By using Finite-Elements Method and 3D elements in ABAQUS, the nonlinear-static analyses of the frame under cyclic loading are carried out and the Von-Mises criterion is checked. The results show that in the beam with no reductions, maximum stresses and strains occur in the web. By reducing the web section of the beam, maximum stresses and strains are transferred to the location of the reduced section. The ratio of maximum strength to the strength at the final step of loading, and also, the value of dissipated energy, show that, in comparison with the connections with radial-shaped reductions, the connections with elliptical-shaped reductions have less strength degradation and more ductility.

Key Words Reduced beam section; Stiffener; Cyclic loading; Nonlinear finite-elements method.

(۲) نویسنده مسئول: استادیار گروه عمران-سازه، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران

Email: a.rafiee@maragheh.ac.ir

^{*} تاریخ دریافت مقاله ۱۴۰۲/۱/۳۱و تاریخ پذیرش آن ۱۴۰۲/۴/۵میباشد.

⁽۱) دانشجوی کارشناسیارشد عمران-سازه، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران

ارزیابی عملکرد قاب خمشی جوشی با مقطع تیر کاهش یافته و سخت کننده

مقدمه

به دنبال زلزله نورتریج تحقیقات مختلفی با هدف تفسیر چگونگی وقوع خرابیهای پدید آمده و تعیین چگونگی تعمیر ساختمانهای آسیب دیده به عمل آمد و بررسی طرحهای گوناگون جدید به منظور دستيابي به عملكرد رضايتبخش در اتصالات شروع شد [1]. بر اساس نتایج این تحقیقات دو استراتژی، تضعیف موضعی مقطع تير و تقويت اتصال، به منظور دور نمودن محل تشكيل مفصل از ناحیه بحرانی اتصال که همان بر ستون میباشد، اتخاذ شد و بر پایه این دو استراتژی انواع اتصالات پس از زلزله نورتریج ارائه گردید. این اتصالات پیشنهادی شامل اتصال خمشی با ورق کناری، اتصال با مقطع تیر کاهش یافته، اتصال ماهیچهای، اتصال تقویت شده با پشت بند، اتصال صلب پیچی با سپری انتهایی، اتصال صلب پیچی با صفحه انتهایی، اتصال با مقطع تیر کاهش یافته و اتصال خمشی پسکشیده میباشد. نتایج تحقیقات انجام شده بر روی انواع مختلف این اتصالات نشان دهنده موثر بودن آنها در انتقال مفصل پلاستیک تیر به بیرون از ناحیه چشمه اتصال، ظرفیت دورانی بالا، شکلپذیری و جذب انرژی بالای آنها است.

به علت صرف وقت و هزینه بیشتر به دلیل ساخت و بازرسی جوش و نیاز به عناصر اضافی و مشکلات معماری در استراتژی اول، انتخاب گزینه دوم ضروری به نظر میرسد. در اتصالات با مقطع کاهش یافته به منظور حصول رفتار لرزهای مطلوب، استراتژی تضعیف موضعی مقطع تیر اتخاذ شده است [2]. اتصالات با مقطع کاهش یافته به دلیل رفتار شکلپذیر ،جذب انرژی بالا و کاهش هزینه نسبت به روشهای دیگر مورد استقبال بیشتر طراحان و فعالان صنعت ساختمان گردید.

مطالعات آزمایشگاهی انجام شده توسط چن و همکاران نشان میدهد که کاهش سختی قابهای خمشی در اثر استفاده از اتصالات RBS به جای اتصالات خمشی معمولی، تنها ۳ درصد است که پذیرفتنی و قابل قبول است [3]. جونز و همکاران [4] بر طبق مطالعات خود به این نتیجه رسیدهاند که جوش دادن جان تیر به بال ستون احتمال شکست جوش را در اتصالات RBS کاهش میدهد. بر اساس نتایج حاصل از مطالعات ژانگ و ریکلز [5] دال کف کامپوزیت، قید برای تیرها مهیا میکند و با جلوگیری از حرکت جانبی بال، ناپایداری تیر را در ناحیهی RBS کاهش میدهد. همچنین بر اساس نتایج این تحقیق مقاومت چشمهی اتصال یکی از عوامل موثر در میزان گشتاور پیچشی ستون بوده و مهار جانبی مکمل

می تواند به اندازه دال کامپوزیت کف در کاهش کمانش جانبی RBS موثر باشد. بر اساس تحقیق سواتی و همکاران[6] اتصالات با مقطع کاهش یافته شعاعی شکل در پروفیل های هندی باعث افزایش شکل-پادیری و انتقال مفصل پلاستیک به داخل تیر می شود. مطالعات پاکومیز و همکاران [7] بر روی عملکرد اتصالات با تیر مقطع کاهش یافته ساخته شده از پروفیل های اروپایی نشان می دهد نیاز به بازبینی مجدد در مشخصات هندسی مقطع کاهش یافته پیشنهاد شده در آیین نامه اروپا وجود دارد [8.9]. سوفیا و همکاران[10] با محدودیت های پیشنهادی توسط آیین نامه EC8 نتیجه گرفتند اتصالات با مقطع کاهش یافته بیشنهاد مید از بر اساس مطالعات داورپناه و همکاران [21] نیاز به تحقیقات بیشتری بر اساس مطالعات داورپناه و همکاران [21] نیاز به تحقیقات بیشتری ایین نامه AISC، در پروفیل های فولادی رایج در ایران وجود دارد آیین نامه AISC، در پروفیل های فولادی رایج در ایران وجود دارد آیین امه مالکه در پروفیل های فولادی رایج در ایران وجود دارد

از میان پژوهش های اخیری که به موضوع مطالعه رفتار تیرها، اتصالات و قابهای با تیر RBS و RWS پرداختهاند، می توان به مراجع [21-16] اشاره کرد. با این حال، در پژوهش های بسیار معدودی به مطالعه اثر سختکننده بر رفتار این تیرها پرداخته شده است. مطالعه اثر سختکننده صرفا بر اتصالات دارای تیر RBS را می توان در پژوهش هایی همچون کانائو و همکاران [22] و رودسری و همکاران [23] یافت. با توجه به مرور فوق بر پژوهش های پیشین، هدف از تحقیق حاضر، بررسی عملکرد قاب خمشی جوشی با مقطع تیر مقطع کاهش یافته در جان، تحت بارگذاری چرخهای می باشد.

صحتسنجی نتایج مدلسازی اجزاء محدود با مدل آزمایشگاهی

در این بخش برای صحتسنجی، نمونه آزمایشگاهی داورپناه و همکاران [14] مورد بررسی قرار میگیرد. طبق شکل (۱) در این تحقیق دو نمونه اتصال تیر به ستون که به وسیله جوش به همدیگر متصل شدهاند، در نظر گرفته میشود. یک اتصال با کاهش در مقطع بال تیر (شکله-1) و یک اتصال با کاهش در مقطع جان تیر (شکل-1) ساخته شد.

در نمونهها از تیر با IPE270 و ستون با IPE200 استفاده شده است. ابعاد ورق پیوستگی، سخت کنندهها و ورق مضاعف یا تقویتی

جان به ترتیب 10×87×P170، 12×64×644 و 10×701 و 10×701 P370 میباشد. مشخصات مقاطع کاهشیافته تیر در جدول (۱) [14] و پارامترها در داخل شکل (۱) معرفی شدهاند. شکل (۲) روند آزمایش دو نمونه را نشان میدهد. در این شکل همچنین مشخصات کلی تیر و ستون معرفی شده است.

شکل ۱ دو نمونه آزمایشگاهی اتصال تیر به ستون [14]

جدول ۱ مقدار پارامترهای کاهش یافته تیر

h	с	b	А	پارامتر
0.4.11, 100	0.01.6.07	0.041-016	0.751.6 101	اندازه
0.4 db = 108	0.201 = 27	0.800 = 210	0.7501=101	(mm)

شکل ۲ روند انجام آزمایش در آزمایشگاه [14]

شرایط مرزی باید مشابه نمونه آزمایشگاهی معرفی شوند. در این راستا، مطابق با نمونه آزمایشگاهی در بالا و پایین ستون تکیهگاه تعریف شده است. بارگذاری به صورت چرخهای و مطابق پروتکل بارگذاری AISC 341 [24] اعمال شد که در شکل (۳) نشان داده شده است. بارگذاری اعمالی بر ابتدای تیر در شکل (۴) نشان داده

۲ ، محل های ۲ ، ۲ شده است. در مدل شکل (۴-الف) شرایط مرزی در محل های ۲ ، ۲ و ۳ با توجه به جهت محورهای مختصات عبارتند از: در محل $U_x = U_y = U_z = 0$ (۲ در محل $U_x = U_y = U_z = 0$ (۲ در محل $U_x = U_z = U_{Ry} = U_{Rz} = 0$ (۳ $U_x = U_z = U_{Ry} = U_{Rz} = 0$ (۳ $U_x = U_z = U_{Ry} = U_{Rz} = 0$ (۳ در این مدلسازی از المان العان العام نوع S4R انتخاب شده است. در این مدلساز گیری کاهشیافته به منظور حل انتگرالها استفاده می شود (شکل ۴-ب).

شکل ۴ مدل عددی پژوهش حاضر: (الف) ساخت شرایط مرزی و بارگذاری؛ (ب) مشربندی مدل از نوع S4R

تغییرشکل و توزیع تنش رخ داده در نمونه آزمایشگاهی و مدل اجزاء محدود در شکل (۵) نشان داده شده است. شکل (۶) نیز نشان داده شده است. در مدل شکل (۷) شرایط مرزی در محل تکیهگاهها با توجه به جهت محورهای مختصات عبارت است از: $U_x = U_y = U_z = 0$ ؛ مشخصات مکانیکی فولاد، مورد استفاده در این تحقیق در جدول (۲) ارائه شده است.

شکل ۷ تیر با مقطع کاهش یافته

در این بخش، به بررسی تأثیر متغیرهای هندسی ناحیه ی کاهش یافته بر عملکرد تیر و تعیین متغیرهای بهینه پرداخته می شود. تیر مورد مطالعه در تحلیلهای پارامتریک لازم است به گونه ای طراحی شود که شرایط ایجاد مفصل پلاستیک تیر در فاصله ای محدود از بر شون فراهم شود. به این منظور، معمولا فاصله مرکز مفصل پلاستیک ستون فراهم شود. به این منظور، معمولا فاصله مرکز مفصل پلاستیک تیر از بر ستون بر اساس توصیه های آیین نامه ای برابر عمق تیر (d_b) تیر از بر ستون بر اساس توصیه های آیین نامه ای برابر عمق تیر (d_b) مطابق جدول (۳) در نظر گرفته شدند. در این جدول، FBS معرف تیر بدون مقطع کاهش یافته، EWS-E معرف تیر مقطع کاهش یافته در جان به روش برش بیضوی، عدد اول معرف اندازه فاصله ابتدای ناحیه یکاهش یافته از بر تکیه گاه بر حسب نسبتی از عمق تیر، عدد دوم نماینده ی طول ناحیه یکاهشیافته بر حسب نسبتی از عمق تیر و عدد آخر معرف اندازه عمق ناحیه کاهشیافته بر حسب نسبتی از مق تیر بیضوی و عدد آخر معرف اندازه عمق ناحیه کاهشیافته بر حسب نسبتی از معق تیر مق تیر می باشد. برای مثال 20.4-0.8-0.9 تیر با برش بیضوی در جان است که $h = 0.8d_b$ $a = 0.2d_b$

جدول ۲ مشخصات مکانیکی مدل الاستوپلاستیک برای فولاد [14]

مدول الاستيسيته (GPa)	تنش نهایی (MPa)	تنش تسليم (MPa)	نوع مقطع
198,0	4.0,7	790,1	بال تير
191,7	391,4	۳, ۲۵۰	جان تير
١٩٨,٧	410,1	776,8	بال ستون
198,7	4.17,7	290,0	جان ستون

سال سی و ششم، شماره سه، ۲ ۱۴۰

تطابق مناسب نمودارهای لنگر-دوران نمونه آزمایشگاهی و مدل اجزای محدود در تحقیق حاضر را نشان میدهد.

شکل ۵ تطابق نتایج مربوط به نمونه آزمایشگاهی و مدل اجزاء محدود

شكل ۶ مقايسه نتايج اجزاء محدود تحقيق حاضر با نمونه مرجع

مدلسازی نمونههای پیشنهادی مطالعه عددی بر متغیرهای ناحیه کاهش یافته تیر با برش بیضوی طول دهانه تیر مورد نظر ۲/۴ متر میباشد. مقطع تیر مورد استفاده IPE 600 انتخاب شد. محل اعمال بارگذاری و تکیهگاهها در شکل (۷)

بيضوى	با برش	تير	ل يافتهى	ی کاهث	سی ناحیه	ِهای هند	متغير	جزئيات	٣	جدول
-------	--------	-----	----------	--------	----------	----------	-------	--------	---	------

h (mm)	b (mm)	a (mm)	نمونه	
-	-	-	FBS	
١٠٨	718	54	RWS-E-0.2-0.8-0.4	
١٠٨	718	۸۱	RWS-E-0.3-0.8-0.4	
١٠٨	718	١٠٨	RWS-E-0.4-0.8-0.4	گروہ الف
١٠٨	719	١٣۵	RWS-E-0.5-0.8-0.4	
١٠٨	718	181	RWS-E-0.6-0.8-0.4	
١٠٨	١٣٥	١٠٨	RWS-E-0.4-0.5-0.4	
١٠٨	187	١٠٨	RWS-E-0.4-0.6-0.4	
١٠٨	١٨٩	١٠٨	RWS-E-0.4-0.7-0.4	گروه ب
١٠٨	718	١٠٨	RWS-E-0.4-0.8-0.4	
١٠٨	۲۴۳	١٠٨	RWS-E-0.4-0.9-0.4	
۵۴	719	54	RWS-E-0.4-0.8-0.2	
٨١	719	۸۱	RWS-E-0.4-0.8-0.3	
١٠٨	718	١٠٨	RWS-E-0.4-0.8-0.4	گروہ ج
180	719	180	RWS-E-0.4-0.8-0.5	
197	715	187	RWS-E-0.4-0.8-0.6	

برای تعیین مقادیر بهینه متغیرهای ناحیهی کاهشیافته، مدلها در سه گروه بررسی میشوند: در گروه الف، متغیرهای طول برش بیضوی (b) و عمق برش بیضوی (h) مطابق با نمونه آزمایشگاهی ثابت در نظر گرفته میشود و فاصله ابتدای ناحیهی کاهش یافته از بر ستون (a) تغییر مییابد؛ در گروه ب، متغیرهای a و h ثابت میباشند و متغیر b تغییر مییابد؛ و در گروه ج، متغیرهای a و d ثابت می

بررسي نتايج

تغییر شکل و توزیع تنش فون میزز رخ داده در تیرهای گروه الف در شکل (۸) ارائه شده است. همان طور که از این شکل مشخص است در تیر بدون مقطع کاهش یافته بیشترین تنش ها در جان تیر رخ داده است و با ایجاد برش بیضوی در جان ماکزیمم تنش ها به محل مقطع کاهش یافته انتقال می یابد. همچنین نتایج این بخش نشان می دهد با دور شدن محل بازشو از تکیه گاه مقدار تنش رخ داده در تیر کمی کاهش می یابد.

نشریه مهندسی عمران فردوسی

شکل (۹) تغییرشکل و توزیع تنش فون میزز در تیرهای گروه ب را نشان میدهد. مطابق با نتایج این شکل بیشترین تنشها در محل بازشو رخ داده است. همچنین با افزایش طول بازشو تنشها مقدار کمی کاهش مییابد.

تغییرشکل و توزیع تنش فون میزز رخ داده در تیرهای گروه ج

در شکل (۱۰) ارائه شده است. همانطور که در این شکل مشخص است ماکزیمم تنشها در محل مقطع کاهش یافته تیر رخ داده است. با دقت در نتایج درمییابیم که تا عمق بازشو به مقدار ۳۰ تا ۴۰ درصد ارتفاع مقطع، مقدار تنشها روند نزولی دارد و پس از آن روند صعودی شده است.

شکل ۹ تغییرشکل و توزیع تنش فون میزز (Pa) رخ داده در تیرهای گروه ب

منحني نيرو-تغييرمكان مدلهاي گروه الف در شكل (١١-الف) ارائه شده است. بر اساس این شکل با ایجاد بازشو در جان ظرفیت باربری تیر کاهش مییابد. همان طور که از نتایج این شکل مشخص است با دور شدن محل بازشو از تکیهگاه ظرفیت باربری مقداری افزایش می یابد. تأثیر طول بازشو بر منحنی نیرو- تغییرمکان تیر در مدلهای گروه ب مطابق شکل (۱۱–ب) بررسی شده است. نتایج این شکل نشان میدهد که با افزایش طول بازشو ظرفیت باربری مقداری کاهش می یابد. منحنی نیرو–تغییرمکان مدلهای گروه ج در شکل (۱۱–ج) ارائه شده است. بر اساس این شکل با افزایش عمق بازشو ظرفیت باربری تیر کاهش مییابد، (خصوصا تیرهای با بازشوهای به عمقهای ۵۰ و ۶۰ درصدی ارتفاع تیر).

شکل ۱۱ منحنی نیرو- تغییرمکان: (الف) مدلهای گروه الف؛ (ب) مدلهای گروه ب؛ (ج) مدل،های گروه ج

(ج)

10 (mm) h (m $\mathbf{m}$ **b** (mm) **c** (m

نشريه مهندسي عمران فردوسي

40 (11111)	n (mm)	D (IIIII)	a (mm)	800
-	-	-	-	FBS
-	74.	۴۸.	74.	RWS-E-0.4-0.8-0.4
74.	-	718	٨١	RBS-R-0.4-0.8-0.4

ظرفیت باربری مدلها در نمودار میلهای شکل (۱۲) ارائه شده

است. بر اساس نتایج این شکل تغییرات عمق بازشو بیشترین تأثیر را

بر ظرفیت باربری تیر دارد. به گونهای که ایجاد بازشو با عمق ۲۰ تا

۶۰ درصد ارتفاع تیر سبب کاهش ظرفیت باربری تیر به میزان ۲/۷ تا

1567 1494 1476 1459 1441 1423 1498 1473 1453 1441 1402

۲۵ درصد نسبت به تیر بدون مقطع کاهش یافته می شود.

1525 1485 1441

ANSEO AOSO?

RN5E0.40803 RNSEDAD80A

RNSEOADBOS

بيضوي در جان تير است.

t 1

بررسي نتايج کانتورهای تنش به دست آمده از تحلیلهای چرخهای برای اتصالات RBS-R و RWS-E و اتصال معمولي بدون مقطع كاهش يافته (FBS) بر اساس معیار تسلیمشدگی فون میزز در گام نهایی بارگذاری در شکل (۱۳) ارائه شده است. تنش فون میزز (q) مطابق رابطه (۱) تعريف مي شود.

1800

1600 بع 1400 1200 أ

400

200

RNSEO AOBOA RN5605080A

RNSEOBOBOA

RNSEDAD60A

RN5E04070.4 anston og of RMSEO ADS

شكل ١٢ ظرفيت باربري مدلها

مطالعه عددی بر عملکرد چرخهای اتصالات RBS-R ،FBS

RWS-E,

در این بخش از تحقیق به بررسی تأثیر عمق برش بال و جان بر

عملكرد چرخهاي اين اتصالات يرداخته مي شود. مدلها مطابق

جدول (۴) در نظر گرفته شدهاند. در این جدول FBS معرف اتصال

مرسوم بدون مقطع كاهش يافته، RBS-R معرف اتصال كاهش يافته

به روش برش شعاعی و RWS-E اتصال کاهش یافته به روش برش

جدول ۴ مدل های مورد بررسی

RNSEOA050A

بروز پدیده تغییر شکل جانبی-پیچشی در تیر اشاره نمود. تغییر شکل جانبی اتصالات در شکل (۱۴) نشان داده شده است. بر اساس این شکل تحت اعمال بارگذاری چرخهای، بیشترین تغییر شکل جانبی در اتصال RBS-R رخ داده است. ماکزیمم تغییر شکل جانبی رخ داده در اتصالات RBS-R رFBS و RWS-E به ترتیب ۶۱، ۹۶ و ۵۵ میلی متر می باشد.

شکل ۱۴ تغییرشکل جانبی اتصالات

برای ارزیابی و مقایسه شکست شکلپذیر دو محل در یک مدل اجزاء محدود و یا بین مدلهای مختلف در یک محل، اندیس شکست معیار مناسبی است. اندیس شکست (Rupture Index (RI)) (RI) از رابطه (۲) به دست میآید.

$$RI = \frac{\left(\frac{PBRQ}{by}\right)}{\exp\left(1.5\frac{p}{q}\right)}$$
(7)

که _{Ey} کرنش تسلیم است. نرخ تنش هیدرواستاتیک (Hydrostatic stress) به تنش فون-میزز ($\frac{p}{q}$), نرخ سه محوری (Triaxiality ratio) نامیده می شود. همچنین، کرنش پلاستیک معادل (TR) (Triaxiality ratio) (PEEQ) را می توان از رابطه (۳) محاسبه کرد.

$$PEEQ = \sqrt{\frac{2}{3}} \varepsilon_{ij}^{pl} \varepsilon_{ij}^{pl}$$
(٣)

j و i در این رابطه، e^{pl} مولفههای کرنش پلاستیک در راستاهای i و است.

$$q = \sqrt{\frac{3}{2}S_{ij}S_{ij}} \tag{1}$$

که $p_{ij} = \sigma_{ij} + p\delta_{ij}$ مؤلفه تانسور تنش انحرافی؛ p تنش هیدرواستاتیک و δ_{ij} دلتای کرونیکر میباشد. همانطور که در شکل (۱۳) دیده می شود، ماکزیمم تنش برای اتصالات RBS-R و -RWS E در ناحیه مقطع کاهش یافته در تیر رخ داده است و برای اتصال FBS تمرکز ماکزیمم در ناحیه اتصال میباشد. در اتصال بدون مقطع کاهش یافته ماکزیمم تغییر شکل ها در نزدیک بر اتصال رخ داده است در حالی که برای اتصالات کاهش یافته ماکزیمم تغییر شکل ها در محل مقطع کاهش یافته رخ می دهد. همچنین، مقدار تنش اتصالات AWS-E نسبت به اتصالات RDS-R کمتر میباشد.

نشريه مهندسي عمران فردوسي

با توجه به شکل (۱۳) بیشترین تمرکز تنش ها برای اتصال FBS در در ناحیه بر ستون می باشد و برای اتصالات RS-R و EBS-R در ناحیه مقطع کاهشیافته رخ داده است. محل های تمرکز تنش ها نواحی مستعد رخ دادن شکست می باشند. بنابراین در این بخش مقدار اندیس شکست در ناحیه رخ دادن ماکزیمم تنش برای اتصالات محاسبه شد. همچنین به منظور ارزیابی امکان رخ دادن شکست جوش اتصال، اندیس شکست در ناحیه بر ستون نیز محاسبه شد. مقدار اندیس شکست در نواحی ذکر شده در شکل محاسبه شده است. اتصال FBS دارای بیشترین مقدار اندیس شکست می باشد. مقدار IR برای اتصال RS-R نسبت به اتصال شکست می باشد. مقدار IR برای اتصال رخ دادن پارگی در شکست می باشد. مقدار SBS- دارای بیشترین مقدار اندیس شکست می باشد. مقدار IR برای اتصال RBS-R نسبت به اتصال دریفتهای پایین را افزایش می دهد، بنابراین پتانسیل شکست برای RBS-R بیشتر اتصال RBS-R و اتصال FBS نسبت به اتصال RWS-E می می بیشتر

شکل ۱۵ اندیس شکست در بر ستون و محل ماکزیمم PEEQ

پاسخ هیسترزیس لنگر-دوران اتصالات در شکل (۱۶) نشان داده شده است. همان طور که از نتایج این شکل مشخص است ماکزیمم مقاومت خمشی برای اتصالات FBS و EWS-E در زوایه دریفت ۲۰/۰ رادیان رخ داده است و برای اتصال RBS-R در زوایه دریفت ۲۰/۰ رادیان رخ داده است و بعد از این زوایای دریفت اتصال دچار تنزل مقاومت می شود. نسبت مقاومت ماکزیمم به مقاومت در ۲۰/۰ رادیان برای اتصالات RBS-R FBS و RWS-E و به ترتیب برابر ۲/۶۰، ۲۶/۰ و ۲۰/۰ می باشد که نشان دهنده تنزل مقاومت کمتر اتصال EWS-E است.

طراحی شکلپذیر اتصالات، نیاز به استهلاک انرژی ایجاد شده در سازه ناشی از زلزله دارد. انرژی مستهلک شده از طریق سطح محصور شده به وسیلهی حلقههای هیسترزیس در هر سیکل محاسبه

می شود. شکل (۱۷) انرژی مستهلک شدهی مدلها را نشان می دهد. استهلاک انرژی اتصالات RBS-R و RWS-E به ترتیب حدود ۲۰٪ و ۵٪ نسبت به اتصال FBS کمتر است. واضح است که مدل FBS استهلاک انرژی بیشتری داشته است که دلیل آن این است که اتصال FBS دارای مدول مقطع پلاستیک بالاتر نسبت به اتصال کاهش یافته می باشد.

شکل ۱۶ منحنیهای چرخهای

شکل ۱۷ استهلاک انرژی اتصالات

بررسی تأثیر استفاده از سختکننده بر عملکرد اتصال RWS-E

در این بخش از تحقیق به بررسی تأثیر استفاده از سخت کننده بر عملکرد چرخهای اتصالات EWS-E پرداخته می شود. مدل ها مطابق جدول (۵) در نظر گرفته شدهاند. مدل EWS-E مدل بدون سخت-NWS-E-St10 و RWS-E-St8 RWS-E-St510 و RWS-E-St100 مدل های دارای سخت کننده هستند که در آنها ضخامت سخت کننده، مدل های دارای سخت کننده هستند که در آنها ضخامت سخت کننده، کننده و نوع آن را نشان می دهد. در مدل های فوق الذکر، سخت کننده حلقوی بیضوی از هر دو طرف جان تیر به اندازه ۲٫۵ سانتیمتر (پهنای کل ۵ سانتیمتر)، دور تا دور ناحیه برش خورده تعبیه شدهاند. عرض بال تیر ۲۲ سانتیمتر و عمق مقطع تیر ۶۰ سانتیمتر است و برض بال ستون ۳۰ سانتیمتر و عمق مقطع ستون ۶۰ سانتیمتر می-باشد.

جدول ۵ مدلهای مورد بررسی

سخت کننده (mm)	h (mm)	b (mm)	a (mm)	مدل
-	74.	۴۸.	74.	RWS-E
۵	74.	۴۸.	74.	RWS-E-St5
٨	74.	۴۸.	74.	RWS-E-St8
١.	74.	۴۸.	74.	RWS-E-St10

شکل ۱۸ جزئیات سختکننده

بررسي نتايج

شکل (۱۹) توزیع تنش فون میزز در اتصالات را نشان میدهد. همان طور که از این شکل مشخص است، استفاده از سخت کننده عملکرد اتصال را از لحاظ دور کردن تنش ها از بر ستون چندان بهبود نبخشیده است. با دقت در نتایج مشاهده می شود که با افزایش ضخامت ورق سخت کننده تنش ها و تغییر شکل ها به مقدار جزئی به

پاسخ هیسترزیس لنگر-دوران اتصالات در شکل (۲۰) نشان

۴.

داده شده است. همان طور که از این شکل مشخص است ماکزیمم مقاومت خمشی اتصالات در زوایه دریفت ۲۰/۴ رادیان رخ داده و بعد از این زوایه اتصال دچار تنزل مقاومت می شود. با دقت در نتایج این منحنی ها درمی یابیم وجود سخت کننده بر کاهش عملکرد چرخهای اتصال تاثیر جزئی دارد. تاثیر افزایش ضخامت ورق سخت کننده نیز بر کاهش عملکرد چرخهای اتصال ناچیز است.

شکل (۲۱) انرژی مستهلک شدهی اتصالات را نشان میدهد. همانطور که از نتایج این شکل مشخص است استفاده از ورق سختکننده به مقدار کم سبب افزایش استهلاک انرژی در اتصالات

شده است.

شکل ۲۱ استهلاک انرژی اتصالات

بررسی تأثیر استفاده از سختکننده بر عملکرد قاب با اتصالات RWS-E

در این بخش از تحقیق به بررسی تأثیر استفاده از سخت کننده بر عملکرد چرخهای قاب با اتصالات EWS-E پرداخته می شود. مدل ها مطابق جدول (۶) در نظر گرفته شدهاند. در این مدلها که در شکل (۲۲) نیز نشان داده شدهاند، جزئیات قابها عبارتند از: ارتفاع کامل ستونها ۲٫۳ متر است؛ عمق مقطع ستونها ۶۰ سانتیمتر می باشد؛ عرض بال ستونها نیز ۳۰ سانتیمتر انتخاب شده است. همچنین، طول خالص تیر ۴٫۸ متر است؛ عرض بال تیر ۲۲ سانتیمتر می باشد؛ عمق مقطع تیر نیز ۶۰ سانتیمتر انتخاب شده است. این، در مدلهای مذکور، سخت کننده های حلقوی بیضوی شکل از هر دو طرف جان تیر به اندازه ۵ سانتیمتر (پهنای کل ۱۰ سانتیمتر)، و ضخامت ۵ میلیمتر، دور تا دور ناحیه برش خورده تعبیه شدهاند. اقطار بیضی برش خورده نیز ۲۴ سانتیمتر (قطر قائم) در ۴۸ سانتیمتر (قطر افتی) می باشد.

۶ مدلهای مورد بررسی	جدول
---------------------	------

سخت کننده (mm)	4c (mm)	h (mm)	b (mm)	a (mm)	مدل
-	-	-	-	-	F-FBS
-	74.	-	۴۸.	74.	F-RBS-R
-	-	74.	۴۸.	74.	F-RWS-E
۵	-	74.	۴۸.	74.	F-RWS-E-St5

بررسي نتايج

توزیع تنش فون میزز در اتصالات در شکل (۲۲) نشان داده شده است. همانگونه که در این شکل مشخص است، در قابهای -F F-RWS-E-St5 و F-RBS-R FBS بیشترین تنشها و تغییرشکلها

در نواحی نزدیک به اتصال رخ داده است. همچنین این قابها دچار کمانشهای پیچشی-جانبی شدهاند. اما در قاب F-RWS-E علاوه بر دور کردن تنشها از بر ستون تغییرشکل و کمانش کمتری در آن رخ داده است.

شکل ۲۲ توزیع تنش فون میزز در گام نهایی بارگذاری

پاسخ هیسترزیس برش پایه-تغییرمکان قابها در شکل (۳۳) نشان داده شده است. همان طور که از نتایج این شکل مشخص است قاب با تیر مقطع کاهش یافته ظرفیت برشی کمتری نسبت به سایر قابها از خود نشان داده است. عملکرد چرخهای سایر قابها تقریبا یکسان می باشد. با دقت در نتایج این منحنی ها درمی یابیم استفاده از

شکل ۲۳ منحنی های چرخهای برش پایه-تغییرمکان

نتيجه گيري

در پژوهش حاضر، اثرات برش بیضوی در جان تیر، برش شعاعی در بال تیر و نیز اثر وجود سختکننده تیر، بر رفتار تیر، اتصال و قاب خمشی فولادی RBS و RWS مطالعه شد. با استفاده از روش اجزاء محدود غیرخطی با المانهای سهبعدی در نرم افزار ABAQUS، تحلیلهای قاب تحت بارگذاری چرخهای انجام شد. از معیار شکست فون-میزز و کرنش پلاستیک معادل (PEEQ) جهت ارزیابی

نتایج استفاده شد. همچنین، به منظور اطمینان از صحت نتایج مدل-سازیهای عددی انجام یافته، نتایج عددی با نتایج آزمایشگاهی پژوهشهای پیشین تطبیق داده شد.

اهم نتایج به دست آمده از این تحقیق، به صورت زیر قابل نتیجهگیری هستند:

اتصال با تیر مقطع کامل، بیشترین مقدار اندیس شکست را دارد. مقدار اندیس شکست برای اتصال با تیر با مقطع کاهش یافته به روش برش شعاعی در بال نسبت به اتصال با برش بیضوی در جان بیشتر است. اندیس شکست بالا احتمال رخ دادن پارگی در دریفت-های پایین را افزایش میدهد، بنابراین پتانسیل شکست برای اتصال با برش بیضوی کمتر می باشد.

نسبت مقاومت ماکزیمم به مقاومت در گام نهایی بارگذاری برای اتصالات با مقطع کامل و با مقطع کاهش یافته به روش برش شعاعی و برش بیضوی به ترتیب برابر ۱/۶۶، ۱/۶۴ و ۱/۷۰ می باشد که نشاندهنده تنزل مقاومت کمتر اتصال با برش بیضوی است.

اتصال با برش بیضوی در جان حدود ۱۵ درصد انرژی بیشتری نسبت به اتصال با برش شعاعی مستهلک میکند، که بیانگر شکل-پذیری بیشتر این اتصال میباشد.

استفاده از سختکننده تاثیر کمی در ارتقاء عملکرد قابهای خمشی با تیر مقطع کاهش یافته دارد، زیرا علاوه بر این که محل تشکیل مفصل پلاستیک را از بر ستون خیلی دور نمیکند، عملکرد چرخهای قاب را نیز چندان بهبود نمی بخشد.

با افزایش ضخامت ورق سختکننده تنشها و تغییرشکلها به بر ستون نزدیکتر میشوند. تأثیر استفاده از سختکننده و نیز افزایش ضخامت ورق سختکننده بر کاهش عملکرد چرخهای اتصال ناچیز است. همچنین، استفاده از سختکننده، به مقدار کم، سبب افزایش استهلاک انرژی در اتصال میشود.

در قابهای جوشی با تیر مقطع کامل، با تیر با برش شعاعی و با تیر با برش بیضوی همراه با سخت کننده، بیشترین تنشها و تغییرشکلها در نواحی نزدیک به اتصال رخ میدهد. همچنین این قابها دچار کمانشهای پیچشی-جانبی میشوند. اما در قاب با برش بیضوی در جان تیر علاوه بر دور کردن تنشها از بر ستون، تغییرشکل و کمانش کمتری در آن رخ میدهد.

قاب با تیر مقطع کاهش یافته به روش برش شعاعی، ظرفیت برشی کمتری نسبت به سایر قابها از خود نشان میدهد.

ساسگزاري

مراجع

- Jones SL, Fry GT, Engelhardt MD. Experimental evaluation of cyclically loaded reduced beam section moment connections. Journal of Structural Engineering. vol. 128, no. 4. Pp.441-51, 2002.
- [2] Bertero VV. Performance of steel building structure during the Northridge earthquake. Report No. UCB/EERC-94/09. 1994.
- [3] S. J. Chen, C. H. Yeh, J. M. Chu, "Ductile steel beam-tocolumn connections for seismic resistance," *Journal of Structural Engineering*, vol. 122, no. 11, pp. 1292–1299, 1996. https://doi.org/10.1061/(ASCE)0733-9445(1996)122:11(1292)
- [4] S. L. Jones, G. T. Fry, M. D. Engelhardt, "Experimental Evaluation of Cyclically Loaded Reduced Beam Section Moment Connections," *Journal of Structural Engineering*, vol. 128, no. 4, pp. 948-953, 2002. https://doi.org/10.1061/(ASCE)0733-9445(2002)128:4(441)
- [5] Zhang X, Ricles JM. "Experimental evaluation of reduced beam section connections to deep columns". *Journal* of *Structural Engineering*. vol. 132, no.3, pp346-57. 2006;
- [6] S. Kumar, and D. Rao, "RHS beam-to-column connection with web opening—experimental study and finite element modeling," *Journal of Constructional Steel Research*, vol. 62, no. 8, pp. 739–46, 2005. https://doi.org/10.1016/j.jcsr.2005.11.016

- [7] SAC Joint Venture. Guidelines Development Committee, SAC Joint Venture, Structural Engineers Association of California, Applied Technology Council, California Universities for Research in Earthquake Engineering. Recommended Seismic Evaluation and Upgrade Criteria for Existing Welded Steel Moment-frame Buildings. Federal Emergency Management Agency; 2000.
- [8] D. T. Pachoumis, E. G. Galoussis, C. N. Kalfas, and I. Z. Efthimiou, "Cyclic performance of steel moment-resisting connections with reduced beam sections experimental analysis and finite element model simulation," *Engineering Structures*, vol. 32, no. 9, pp. 2683-2692, 2010. https://doi.org/10.1016/j.engstruct.2010.04.038
- [9] C. E. Sofias, C. N. Kalfas, and D. T. Pachoumis, "Experimental and FEM analysis of reduced beam section moment end plate connections under cyclic loading," *Engineering Structures*, vol. 59, pp. 320-329, 2014. https://doi.org/10.1016/j.engstruct.2013.11.010
- [10] Code P. Eurocode 8: Design of structures for earthquake resistance—Part 3: Assessment and retrofitting of buildings. Incorporating Corrigendum March. 2010.
- [11] S. El-Tawil, T. Mikesell, E. Vidarsson, S. Kunnath, "Strength and Ductility of FR Welded Bolted Connections," Report No. SAC/BD-98/01, SAC Joint Venture, Sacramento, CA, 1998.
- [12] ANSI/AISC 358-16. Prequalified connections for special and intermediate steel moment frames for seismic applications.
- [13] M. Davarpanah, H. R. Ronagh, P. Memarzadeh, and F. Behnamfar, "Cyclic behaviour of elliptical-shaped reduced web section connection," *Journal of Structural Design*, vol. 24, pp. 955–973, 2020. https://doi.org/10.1016/j.istruc.2020.02.016
- [14] M. Davarpanah, H. Ronagh, P. Memarzadeh, and F. Behnamfar, "Cyclic behavior of welded elliptical-shaped RWS moment frame," *Journal of Constructional Steel Research*, vol. 175, pp. 106319, 2020. https://doi.org/10.1016/j.jcsr.2020.106319
- [15] H. R. Nazaralizadeh, H. Ronagh, P. Memarzadeh, and F. Behnamfar, "Cyclic performance of bolted end-plate RWS connection with vertical-slits," *Journal of Constructional Steel Research*, vol. 173, pp. 106236, 2020. https://doi.org/10.1016/j.jcsr.2020.106236
- [16] D. D. Yan, B. L. Zhou, X. Guo, F. Lai, X. Wei, Y. P. Xu, and M. Esfandi-Jahanian, "Investigation of behavior of interior steel connections with openings in beam web and flange under monotonic loading," Advanced Steel Construction, vol. 17, no. 4, pp. 340-348, 2021. https://doi.org/10.18057/IJASC.2021.17.4.2
- [17] H. R. Nazaralizadeh, H. Ronagh, P. Memarzadeh, and F. Behnamfar, "A practical design approach to bolted endplate vertical-slits RWS connection," *Bulletin of Earthquake Engineering*, vol. 20, pp. 547-586, 2022. https://doi.org/10.1007/s10518-021-01238-2
- [18] K. D. Tsavdaridis, C. K. Lau, and A. Alonso-Rodríguez, "Experimental behaviour of non-seismical RWS connections with perforated beams under cyclic actions," *Journal of Constructional Steel Research*, vol. 183, pp. 106756, 2021. https://doi.org/10.1016/j.jcsr.2021.106756
- [19] F. F. Almutairi, K. D. Tsavdaridis, A. Alonso Rodriguez, P. G. Asteris, and M. E. Lemonis, "Hysteretic Behaviour of Composite Reduced Web Section (RWS) Connections for Seismic Applications," *Journal of Earthquake*

Engineering, 2023. https://doi.org/10.1080/13632469.2023.2204172

- [20] H. Y. Chang, C. T. Liao, S. Y. Kang, S. Y. Ho, and C. M. Lai, "Seismic performance of RWS moment connections to steel box-columns and H-beams with general sections," *Journal of Constructional Steel Research*, vol. 201, pp. 107691, 2023. https://doi.org/10.1016/j.jcsr.2022.107691
- [21] H. Yu, and W. Li, "Comparison of steel frames with RWS and WFP beam-to-column connections through seismic fragility analysis," *Advances in Structural Engineering*, vol. 24, no. 8, pp. 1583-1598, 2021. https://doi.org/10.1177/1369433220977284
- [22] I. Kanao, T. He, Z. Yu, K. Morisako, "Behavior of RBS Beams Reinforced by Stiffeners Subjected to Cyclic Loading," *Journal of Engineering*, vol. 2018, 2018. https://doi.org/10.1155/2018/6173873
- [23] M. Tahamouli-Roudsari, H. Jamshidi, and M. M. Zangeneh, "Experimental and numerical investigation of IPE reduced beam sections with diagonal web stiffeners," *Journal of Earthquake Engineering*, vol. 22, no. 4, pp. 533-552, 2018. https://doi.org/10.1080/13632469.2016.1234422
- [24] American Institute of Steel Construction. Seismic provisions for structural steel buildings. American Institute of Steel Construction; 2002.